

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 13/2005 vp

Hallituksen esitys eräksi hallintolainkäyttöä koskevan lainsäädännön muutoksiksi

Hallituksen esitys eräksi hallintolainkäyttöä koskevan lainsäädännön muutoksiksi annetun hallituksen esityksen (HE 112/2004 vp) täyden- tämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 15 päivänä kesäkuuta 2004 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eräksi hallintolainkäyttöä koskevan lainsäädännön muutoksiksi (HE 112/2004 vp).

Eduskunta on 15 päivänä helmikuuta 2005 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eräksi hallintolainkäyttöä koskevan lainsäädännön muutoksiksi annetun hallituksen esityksen (HE 112/2004 vp) täydentämisestä (HE 5/2005 vp).

Hallintovaliokunta on eduskunnan työjärjestyksen 31 §:n säännösten johdosta käsitellyt alkuperäisen esityksen ja sitä täydentävän esityksen toistensa yhteydessä.

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (LaVL 7/2005 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Arja Manner, oikeusministeriö
- lainsäädäntöjohtaja Pertti Laitinen, sisäasiainministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Riitta Itkonen, maaja metsätalousministeriö
- hallitusneuvos Jaana Koski, sosiaali- ja terveysministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jukka Nurmio, ympäristöministeriö
- hallintoneuvos Pirkko Ignatius, korkein hallinto-oikeus
- ylituomari Liisa Sahi, Helsingin hallinto-oikeus
- hallinto-oikeustuomari Matti Haapaniemi, Kouvolan hallinto-oikeus
- esittelijäneuvos Arja Myllynpää, Terveystieteiden tutkimuskeskus
- johtava lakimies Alf Henriksson, Suomen Kuntaliitto
- asianajaja Mikko Kemppainen, Suomen Asianajajaliitto
- hallituksen jäsen Asko Eloranta, Julkiset Oikeusavustajat ry
- professori Olli Mäenpää
- professori Kaarlo Tuori.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

— Ahvenanmaan hallintotuomioistuin (Ålands förvaltningsdomstol)	— Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
— Vakuutusvalvontavirasto	— Mannerheimin Lastensuojeluliitto
	— Veronmaksajain Keskusliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYKSET

Hallituksen esitys HE 112/2004 vp

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi hallintolainkäyttölakia, hallinto-oikeuslakia, korkeimmasta hallinto-oikeudesta annettua lakia sekä 32 muuta lakia.

Useisiin lakeihin ehdotetaan muutosta, jonka mukaan valitukset hallintoviranomaisen päätöksestä ohjataan korkeimman hallinto-oikeuden asemesta ensin alueelliseen hallinto-oikeuteen.

Hallintolainkäyttölakiin ehdotetaan lisättäväksi yleissäännös valitusluvan myöntämisen perusteista. Samalla ehdotetaan valituslupajärjestelmän laajentamista eräisiin sellaisiin asiarhmiin, joissa valituslupajärjestelmä ei heikennä oikeusturvaa. Täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen saisi esityksen mukaan hakea muutosta vain pääasian yhteydessä. Myös aloittamis-oikeutta koskevia säännöksiä tarkistettaisiin.

Korkeimman hallinto-oikeuden ja alueellisen hallinto-oikeuden päätösvaltaisiin kokoonpanoihin ehdotetaan eräitä muutoksia menettelykysymyksissä sekä asioissa, joiden ratkaisemiseen hallinto-oikeudessa osallistuu asiantuntijajäsen.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Hallituksen esitys HE 5/2005 vp

Esityksessä ehdotetaan eduskunnalle annettua hallituksen esitystä eräksi hallintolainkäyttöä koskevan lainsäädännön muutoksiksi täydennettäväksi siten, että korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain säännöksiä ympäristöasiantuntijaneuvosten käyttämisestä korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukokoonpanossa laajennetaan koskemaan vesienhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisia asioita.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esitys HE 112/2004 vp on jatkoa hallintolainkäyttölakiin (586/1996) liittyvälle kehittämistyölle. Esityksen keskeisenä tavoitteena on parantaa hallintotuomioistuinten toimintaedellytyksiä ja nopeuttaa asioiden käsittelyä niissä. Tavoitteisiin pyritään ohjaamalla valituksia nykyistä laajemmin alueellisiin hallinto-oikeuksiin, rajoittamalla eräissä asioissa muutoksenhakua korkeimpaan hallinto-oikeuteen sekä tarkistamalla hallintotuomioistuinten ratkaisukokoonpanoja.

Esityksen tarkoituksena on kehittää hallintolainkäytön organisaatiota ja menettelyä niiden nykyisistä perusteista lähtien. Hallintovaliokun-

ta pitää esityksen lähtökohtia kannatettavina ja ehdotuksia edellä mainittuja tavoitteita toteuttavina. Yksilön näkökulmasta hallintotuomioistuinten toimintaedellytysten ja työmenetelmien kehittäminen, valitusasioiden joutuisa käsittely sekä asioiden ohjaaminen alueellisiin hallinto-oikeuksiin osaltaan edistävät oikeusturvaa. Tässä suhteessa on myös tärkeää huolehtia riittävästä voimavaroista. Eräisiin asiaryhmiin ehdotetaan uusia valituskieltoja sekä valituslupajärjestelmän laajennuksia. Hallintovaliokunnan näemyksen mukaan nämä ehdotukset on tehty kokonaisuutena ottaen varsin varovaisesti ja huolellisen arvion perusteella. Hallintovaliokunta kuitenkin tähdentää lakivaliokunnan lausuntoon

viitaten, että yksilön oikeusturvan ja lainkäytön yhtenäisyyden kannalta hallintolainkäytössä tulee jatkossakin olla pääsääntönä kaksiasteinen muutoksenhakujärjestelmä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan hallintotuomioistuinten ratkaisutoiminnan tehostamiseksi muutoksia niiden päätösvaltaisiin kokoonpanoihin eräissä menettelykysymyksissä sekä asioissa, joiden ratkaisuun hallinto-oikeudessa osallistuu lainoppineiden lisäksi asiantuntijajäsen. Ehdotukset merkitsevät näiltä osin ratkaisukokoonpanojen kevenemistä. Hallintovaliokunnan näkemyksen mukaan valittajan oikeusturvan kannalta on riittävää, että hallinto-oikeus voi lakiehdotuksen mukaan asioissa, joiden ratkaisuun osallistuu myös asiantuntijajäsenen, ratkaista asian kolmen jäsenen sijaan neljän jäsenen kokoonpanossa, jos asiassa ratkaistavana olevan kysymyksen laatu sitä edellyttää. Vastavasti asia voidaan korkeimmassa hallinto-oikeudessa siirtää kolmea jäsentä laajempaan ratkaisukokoonpanoon, jos asian laatu sitä edellyttää.

Hallintovaliokunta puoltaa hallituksen esitykseen HE 112/2004 vp sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä jäljempänä esitetyin muutosehdotuksin.

Hallitus on antanut eduskunnalle lisäksi täydentävän esityksen (HE 5/2005 vp), jolla korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain 2 a §:n säännöksiä ympäristöasiantuntijaneuvosten käyttämisestä korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukokoonpanossa laajennetaan koskemaan myös vesienhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisia asioita. Esityksen taustalla on eduskunnan vastauksessaan hallituksen esitykseen vesienhoidon järjestämisestä koskevasta lainsäädäntöuudistuksesta hyväksymä lausuma (EV 225/2004 vp — HE 120/2004 vp). Hallintovaliokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä sellaisenaan.

Kuten esityksen HE 112/2004 vp perusteluitakin ilmenee, hallintolainkäytön kehittämistyötä jatketaan. Siihen liittyen on hallintovaliokunnan mielestä paikallaan arvioida laajemmin myös esimerkiksi hallinnon sisäisen oikaisu järjestelmän tehostamisen mahdollisuutta ja merki-

tystä edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamisessa. Esimerkiksi veroasioissa oikaisumenettely on nopeuttanut erityisesti selvien virheiden korjaamista ja vähentänyt merkittävästi tarvetta valittaa päätöksistä hallintotuomioistuimiin. Myös kunnallisasioissa oikaisuvaatimusmenettelyn voidaan arvioida vähentäneen tarvetta turvautua muutoksenhakuun. Lisäksi erityislainsäädännössä on säännöksiä eräistä muista oikaisumenettelyistä. Hallinnon muutoksenhakujärjestelmää kehitettäessä on myös tarpeen edelleen selvittää mahdollisuutta ohjata ministeriöiden päätöksistä tehtävät valitukset alueellisiin hallinto-oikeuksiin.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki hallintolainkäyttölain 13 ja 79 §:n muuttamisesta ja erät siihen liittyvät lakiehdotukset

Säännös valitusluvan myöntämisen yleisistä edellytyksistä

Hallintolainkäyttölain 13 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännökset valitusluvan myöntämisen yleisistä edellytyksistä hallintolainkäytössä. Ehdotetulla sääntelyllä ei ole sinänsä tarkoitus laajentaa valituslupajärjestelmän käyttöalaa, vaan valitusluvan tarpeesta säädettäisiin edelleen asianomaisissa erityislaeissa. Hallintovaliokunnan käsityksen mukaan ehdotetulla yleissäännöksellä voidaan turvata nykyistä paremmin lainsäädäntökäytännön yhdenmukaisuutta valituslupasioissa siltä osin kuin kyse on valituslupaperusteista tai muista valitusluvan myöntämisen edellytyksistä.

Lakivaliokunta on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota mainitun 13 §:n 2 momentin perusteluihin, joiden mukaan valitusluvan myöntäminen ei olisi harkinnanvaraista, vaan lupa myönnettäisiin, jos lupaperusteen todetaan olevan olemassa. Itse pykäläteksti sisältää vain toteutuksenomaisen maininnan valitusluvan myöntämisen perusteina olevista seikoista. Säännöksen selkeyttämiseksi hallintovaliokunta ehdottaa, että 1. lakiehdotuksen 13 §:n 2 momentin johdantokappaletta täsmennetään perusteluja vas-

taavasti seuraavaan muotoon: "*Kun muutoksenhausta hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan muun lain mukaan valituslupa, lupa on myönnettävä, jos:*"

*Valitus päätöksen täytäntöönpanoa koskevas-
ta päätöksestä*

Hallintolainkäyttölain 79 §:ään ehdotetaan lisätäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan erikseen ei saisi valittaa hallinto-oikeuden asian käsittelyn aikana tekemästä päätöksestä, joka koskee muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä. Ehdotusta on perusteltu lähinnä asioiden käsittelyn nopeutumisella. Lakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota säännöksen sanamuotoon, jonka mukaan säännöksessä tarkoitettu kieltö kattaa kaikki hallinto-oikeuden asian käsittelyn aikana tekemät päätökset, jotka "koskevat" muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä. Näin ollen kiellon piiriin kuuluisivat sekä ne tapaukset, joissa täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, että ne tapaukset, joissa tällaista kieltöä tai keskeyttämistä koskeva hakemus on hylätty. Hallintovaliokunta yhtyy lakivaliokunnan arvioon siitä, että säännöksen soveltaminen viimeksi mainittuihin tapauksiin voi olla yksilön oikeusturvan kannalta ongelmallista. Perusteluissa ei ole arvioitu valituskiellon tarpeellisuutta tältä kannalta. Hallintovaliokunnan näkemyksen mukaan kieltö voi ehdotetussa muodossaan johtaa siihen, että täytäntöönpanon jatkuessa ennen pääasiassa tehtävää valitusta ehditään toteuttaa toimia, joilla merkittävästi vaikutetaan yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin ja jotka ainakin joiltain osin voivat osoittautua peruuttamattomiksi. Edellä olevan perusteella hallintovaliokunta ehdottaa, että 1. lakiehdotuksen 79 §:n 3 momentti muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Edellä 1 momentin 4 kohdassa säädetystä poiketen *erikseen* ei kuitenkaan saa valittaa hallinto-oikeuden asian käsittelyn aikana tekemästä päätöksestä, *jolla* muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty."

Edellä mainituista syistä hallintovaliokunta ehdottaa lisäksi, että 13. lakiehdotuksen 52 §:n

viimeinen virke, 23. lakiehdotuksen 57 §:n viimeinen virke, 24. lakiehdotuksen 56 §:n viimeinen virke sekä 32. lakiehdotuksen 67 §:n viimeinen virke muutetaan vastaamaan edellä hallintolainkäyttölain 79 §:n 3 momenttiin ehdotettua sisältöä seuraavasti: "*Sellisestä yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.*" Lisäksi 24. lakiehdotuksessa on otettu teknisesti huomioon laki 391/2005.

Hallintovaliokunta yhtyy lakivaliokunnan arvioon 33.—35. lakiehdotuksen sisältämistä, lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpanoa koskevista säännöksistä. Näissä oleva sääntely eroaa edellä tarkastelluista säännöksistä sikäli, että lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpanon ehtona on — jonkin verran erilaisin muotoiluin — se, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja että lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvien vahinkojen ja haittojen korvaamiseksi asetetaan hyväksyttävä vakuus. Tällaisten säännösten voidaan katsoa luovan riittävät takeet siitä, ettei erikseen valittamista koskeva kieltö näissä tapauksissa muodostu oikeusturvan kannalta ongelmalliseksi. Nämä takeet eivät kuitenkaan ulotu 34. lakiehdotuksen 21 §:n 4 momenttiin eivätkä 35. lakiehdotuksen 21 luvun 3 §:n 3 momenttiin, minkä vuoksi hallintovaliokunta ehdottaa, että myös 34. lakiehdotuksen 21 §:n 4 momentin viimeinen virke ja 35. lakiehdotuksen 21 luvun 3 §:n 3 momentin viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: "*Sellisestä yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.*" Selvyyden vuoksi hallintovaliokunta toteaa, että vesilain 2 luvun 26 §:ssä on säännökset edellä tarkoitetuista takeista, joten 35. lakiehdotuksen 2 luvun 26 §:n 6 momenttiin ehdotetun säännöksen tarkentaminen ei ole näistä syistä tarpeen.

19. Laki vakuutusvalvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta ja 25. Laki terveydenhuollon oikeusturvakeskuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan vakuutusvalvontavirastosta annettuun lakiin ja terveydenhuollon oikeusturvakeskuksesta annettuun lakiin muun muassa kyseisen viraston muutoksenhakuoikeutta koskevaa erityissäännöstä. Sen perusteella vakuutusvalvontavirasto ja terveydenhuollon oikeusturvakeskus saisivat hakea muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on ratkaissut kyseisen viraston päätöstä koskevan valituksen. Ehdotuksia perustellaan sääntelyn selkeyttämisellä.

Perustuslakivaliokunta on vakiintuneessa käytännössään pitänyt viranomaisen muutoksenhakuoikeutta hallintolainkäyttöjärjestelmässä poikkeuksellisenä. Se on katsonut etenkin viranomaisen yleisen muutoksenhakuoikeuden voivan muodostua ongelmalliseksi perustuslain 21 §:n 1 momentissa vaaditun asianmukaisen menettelyn kannalta, koska tällöin viranomaisen saatetaan nähdä asianosaisen muodolliseksi vastapuoleksi (esim. PeVL 4/2005 vp, PeVL 37/2004 vp, PeVL 36/2004 vp ja PeVL 4/2004 vp). Perustuslakivaliokunta on toisaalta pitänyt viranomaisen muutoksenhakuoikeutta perustuslain näkökulmasta ongelmattomana, jos se on lailla rajoitettu esimerkiksi oikeuskäytännön yhtenäisyyden ylläpitoon liittyviin perusteisiin (PeVL 4/2005 vp ja PeVL 4/2004 vp). Käytännössä tällöin on ollut kyse järjestelmästä, jossa viranomaisen valitusoikeus on ollut sidottu valituslupaan. Nyt käsiteltävinä olevissa lakiehdotuksissa näin ei ole. Todettakoon myös, että hallintolainkäyttölain 6 §:n 2 momentin mukaan viranomaisella on valitusoikeus muun muassa silloin, jos se on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen. Perustuslakivaliokunnan käytäntöön viitaten hallintovaliokunta ehdottaa lakivaliokunnan lausunnon mukaisesti, että 19. ja 25. lakiehdotuksesta poistetaan säännökset vakuutusvalvontaviraston ja terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen yleisestä valitusoikeudesta.

26. Laki mielenterveyslain 24 §:n muuttamisesta

Mielenterveyslain 24 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee potilaan omaisuuden haltuunottoa tai yhteydenpidon rajoittamista, ei saisi valittamalla hakea muutosta. Ehdotusta on perusteltu sillä, että näissä asioissa on kysymys lääketieteellisin perustein tehtävistä psykiatrisen hoidon antamiseen liittyvistä ratkaisuista, joissa ei puututa potilaan oikeusasemaan niin merkittävällä tavalla, että kaksiasteista muutoksenhakua voitaisiin pitää oikeussuojan kannalta välttämättömänä. Yhteydenpidon rajoittamisesta säädetään mielenterveyslain 22 j §:n 2 momentissa. Lakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, ettei yhteydenpidon rajoittamista koskeva päätös pykälän sanamuodon mukaan ainkaan kaikissa tapauksissa perustu pelkästään lääketieteelliseen arvioon potilaan tilasta. Mahdollisuus jatkomuutoksenhakuun on omiaan turvaamaan näitä asioita koskevan oikeuskäytännön yhtenäisyyttä eri hallinto-oikeuksien kesken. Lisäksi potilaan oikeus pitää yhteyksiä hoitolaitoksen ulkopuolelle on hänen oikeusasemansa kannalta niin keskeinen seikka, että kaksiasteisen muutoksenhakumahdollisuuden rajoittaminen edellyttää painavia perusteita. Lakivaliokunta on katsonut, että hallituksen esitys ei tällaisia perusteita nyt sisällä, minkä vuoksi se on esittänyt yhteydenpidon rajoittamispäätöksiä koskevan valituskiellon poistamista. Hallintovaliokunta yhtyy lakivaliokunnan näkemykseen ja toteaa lisäksi, että myös lastensuojelulakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 225/2004 vp) on ehdotettu, että yhteydenpidon rajoittamista koskevassa asiassa olisi valitusmahdollisuus kahdessa oikeusasteessa. Edellä olevan perusteella hallintovaliokunta ehdottaa, että mielenterveyslain muuttamista koskevan 26. lakiehdotuksen 24 §:n 2 momentista poistetaan yhteydenpidon rajoittamista koskeva valituskielto.

Koska mielenterveyslain 24 §:n 2 momentti muilta osin koskee muutoksenhakua terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen tekemiin päätöksiin, hallintovaliokunta ehdottaa sääntelyn selkeyttämiseksi, että säännös valituskiellosta poti-

laan omaisuuden haltuunottoa koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen sijoitetaan hallituksen esitykseen sisältyvä mielenterveyslain 24 §:n 1 momentin (1423/2001) viimeiseksi virkkeeksi.

Mielenterveyslain 24 §:n 3 momenttia on ehdotettu täydennettäväksi siten, että myös valitus terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen päätöksestä voitaisiin antaa valitusajan kuluessa sairaalaan sen psykiatrisesta hoidosta vastaavalle ylilääkärille tai muulle tehtävään määrätylle henkilölle. Saadun selvityksen mukaan momentin viimeistä virkettä asiakirjojen lähettämismuutosten suudesta ei ole ehdotettu muutettavaksi, koska on katsottu, että sairaalan ylilääkäri ei niissä tapauksissa, joissa valitus koskee terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen päätöstä, voi lähettää valitusviranomaiselle valituksenalaisen päätöksen perusteena olevia asiakirjoja eikä antaa lausuntoaan valituksen johdosta. Ylilääkärin tulee kuitenkin myös näissä tapauksissa lähettää valituskirjelmä viipymättä valitusviranomaiselle. Säännöksen sanamuodon selkeyttämiseksi hallintovaliokunta ehdottaa, että 3 momentin viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Ylilääkärin on lähetettävä valituskirjelmä *sekä* valituksenalaisen *päätöksensä* perusteena olevat asiakirjat ja *siitä tehdyn* valituksen johdosta antamansa lausunto viipymättä valitusviranomaiselle."

27. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 39 §:n muuttamisesta

Voimassa olevan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 39 §:n 3 momentin mukaan lain 25—30 §:ssä tarkoitetut päätökset on valituksesta huolimatta heti pantava täytäntöön. Säännökset koskevat toimenpiteitä, joihin terveydenhuollon oikeusturvakeskus voi ryhtyä terveydenhuollon ammattitoiminnan asianmukaisuuden turvaamiseksi. Hallituksen esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi, mitä edellä mainittuja säännöksiä 3 momentti tarkalleen ottaen koskisi, sekä laajennettaisiin 3 momentin soveltamisala myös lain 31 ja 32 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin. Lisäksi hallituksen esityksessä ehdo-

tetaan pykälään uutta 4 momenttia, joka koskisi 25 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tilanteita. Niissä täytäntöönpanoon voisi ryhtyä, jos terveydenhuollon oikeusturvakeskus niin määrää.

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 25—32 §:ään sisältyviin turvaamistoimenpiteisiin liittyy monenlaisia oikeusturvankokohtia. Punninnassa huomiota on kiinnitettävä ensinnäkin toimenpiteiden kohteena olevan ammattihenkilön oikeusturvan toteutumiseen. Toisaalta keskeistä on turvata riittävän tehokas ja nopea menettely, jotta potilasturvallisuus ei tarpeettomasti menettelyllisistä syistä vaarannu. Lisäksi menettelyn tarkoituksenmukaisuutta on tarkasteltava viranomaisnäkökulmasta.

Hallintovaliokunta katsoo, että terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 25—32 §:n ilmaisuista ei kaikilta osin käy yksiselitteisesti ilmi terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen toimenpiteiden luonne. Nämä ilmaisut olisi syytä tältä osin ensin selvittää kokonaisuudessaan erikseen, jotta eri tahojen oikeusturvan tarpeet sekä menettelyn tarkoituksenmukaisuus voidaan riittävästi turvata. Tarvittavat esitykset on mahdollista tehdä tämän jälkeen erillisen valmistelun pohjalta. Näistä syistä hallintovaliokunta ehdottaa, että 27. lakiehdotuksen 39 §:n 3 ja 4 momentti poistetaan.

33. Laki maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n muuttamisesta

Maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n 1 momentin säännöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että aloittamisluvan myöntäminen edellyttäisi perusteltua syytä sekä sitä, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hallintovaliokunta toteaa, että "perusteltu syy" ja se "ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi" ovat jossain määrin tulkinnanvaraisia ilmaisuja, mutta ne antavat mahdollisuuden ottaa huomioon käytännössä esiintyviä erilaisia tilanteita. Vastaavat ilmaukset on sisällytetty myös ympäristönsuojelulain 101 §:n 1 momenttiin (252/2005). Hallintovaliokunnan näkemyksen mukaan pelkästään vakuuden asettamisella ei voida kaikissa tapauksissa turvata sitä, ettei

muutoksenhaku voisi käydä täytäntöönpanotoimien vuoksi hyödyttömäksi. Lupaviranomaisen tulee punnita huolellisesti aloittamisluvan myöntämisen edellytyksiä sekä kiinnittää luvanhakijan huomiota mahdollisiin luvan kumoamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Hallintovaliokunta puoltaa 1 momentin hyväksymistä hallituksen esityksen mukaisessa muodossa.

Mainitun pykälän 3 momentin mukaan päätös aloittamisluvan myöntämisestä voidaan tehdä enintään 30 päivän kuluttua valitusajan päättymisestä. Hallintovaliokunta kiinnittää huomiota säännöksen muotoiluun ja pitää ehdotonta 30 päivän määräaika kunnan kannalta liian lyhyenä. Jos aloituslupaa koskeva hakemus tehdään vasta hakemuksen jättämisestä koskevan määräajan lopussa eli 14. päivänä valitusajan päättymisestä, kunnalle jää ainoastaan vähän yli kaksi viikkoa aikaa tehdä päätös aloittamisoikeudesta. Jo pelkästään myöntämisedellytysten selvittäminen voi viedä aikaa ja vaatia lisäselvityksiä ja katselmuksia rakennuspaikalla. Lisäksi jos päätösvaltaa ei ole delegoitu viranhaltijalle, voi määräaika muodostua ongelmalliseksi kunnan toimielinten kokousaikataulujen vuoksi. Hallintovaliokunta toteaa, että vastaava ongelma sisältyy myös 34. lakiehdotukseen maa-aineslain 21 §:n muuttamisesta. Tämän vuoksi hallintovaliokunta ehdottaa, että 33. lakiehdotuksen 144 §:n 3 momentin toinen virke ja 34. lakiehdotuksen 21 §:n 3 momentin toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: "*Päätös on tehtävä ilman tarpeetonta viivytystä.*" Säännöksessä on tarkoitus ottaa huomioon se aika, jonka asian selvittäminen ja käsittely kunnan toimielimissä välttämättä vaatii.

34. Laki maa-aineslain 21 §:n muuttamisesta

Maa-aineslain 21 §:n 2 momentin säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa siten, että aloittamisluvan myöntäminen edellyttäisi perusteltua syytä sekä sitä, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hallintovaliokunta viittaa edellä 33. lakiehdotuksen kohdalla lausuttuun ja puoltaa maa-aineslakiin ehdotettu-

ja säännöksiä näiltä osin hallituksen esityksen mukaisessa muodossa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan maa-aineslain 21 §:n 2 momenttiin lisättäväksi myös säännös, jonka mukaan luvan antamisesta maa-ainesten ottamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Lakivaliokunta on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että perustuslakivaliokunta on äskettäin arvioinut samantyyppisiä, maa-aineslakiin otettaviksi ehdotettuja asetuksenantovaltuuksia (PeVL 5/2005 vp). Tuossa yhteydessä perustuslakivaliokunta on katsonut, että useat ehdotetuista valtuussäännöksistä olivat liian avoimia eivätkä täyttäneet lakitasoiselle sääntelylle perustuslain 80 §:n 1 momentista johtuvia tarkkarajaisuuden vaatimuksia. Lakivaliokunnan käsityksen mukaan nyt ehdotettu 21 §:n 2 momentin valtuussäännös rinnastuu asiallisesti perustuslakivaliokunnan lausunnossaan käsittelemiin asetuksenantovaltuuksiin. Lakivaliokunta on katsonut, ettei ehdotettua muutosta tule toteuttaa ilman asianmukaista perusvalmistelua, ja se on esittänyt, että 34. lakiehdotus hylätään.

Saadun selvityksen mukaan asetuksenantovaltuuden nojalla olisi — toisin kuin hallituksen esityksen perusteluista ilmenee — tarkoitus säätää asetuksella ainoastaan aloittamisluvan alueellisesta ja ajallisesta rajaamismahdollisuudesta siten, että aloittamislupaa koskeva määräys voisi tarvittaessa koskea vain osaa haettua aluetta sekä ajankohtaa, jolloin tämä rajattu ottamistoiminta tai siihen liittyvät muut toimenpiteet voidaan käynnistää. Lisäksi asetuksella on ollut tarkoitus säätää tätä koskevasta lupaviranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta. Hallintovaliokunta pitää tarkoitettua sääntelyä sinänsä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Hallintovaliokunta yhtyy lakivaliokunnan käsitykseen nyt esillä olevan asetuksenantovaltuuden rinnastumisesta edellä mainittuihin perustuslakivaliokunnan käsittelemiin tapauksiin. Hallintovaliokunta katsoo kuitenkin, että tarkoitettua sääntelyn alan täsmennyttä edellä selostetulla tavalla se voidaan perustuslain 80 §:n 1 momentin vaatimukset huomioon ottaen toteuttaa ottamalla

tarvittavat säännökset asiasta suoraan lakiin. Edellä olevan johdosta hallintovaliokunta ehdottaa, että 21 §:n 2 momentin viimeinen virke ase-
tuksenantovaltuudesta poistetaan ja 2 momentin ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään uusi virke seuraavasti: "Määräys voi tarvittaessa koskea vain osaa haettua aluetta ja ajankohtaa, jolloin ottamistoiminta tai siihen liittyvät muut toimenpiteet voidaan käynnistää." Selvytyden vuoksi hallintovaliokunta toteaa, että tällöinkin aloittamisluvan edellytyksenä on edellä todetun mukaisesti perusteltu syy, se ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi sekä hakijan asettama hyväksyttävä vakuus.

Lakiehdotuksen 3 momentti koskee tilannetta, jossa 2 momentissa tarkoitettu määräys aloittamisluvasta annetaan hakemuksesta ottamislupaa koskevan päätöksen jälkeen. Ehdotetussa 3 momentissa säädetään myös lupaviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa aloittamisluvasta hallinto-oikeudelle ja muutosta hakeneille. Säännöksen perusteella ilmoitus on tehtävä myös nyt ehdotetusta rajoitetusti annetusta aloittamisluvasta. Erillistä säännöstä tätä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ei näin ollen ole tarpeen säätää.

Hallintovaliokunta on edellä 33. lakiehdotuksen yhteydessä ehdottanut maa-aineslain 21 §:n 3 momentin muuttamista. Sen lisäksi hallintovaliokunta ehdottaa, että 3 momentin viimeisen virkkeen viittaus 1 momenttiin korjataan lakiteknisistä syistä viittaukseksi 2 momenttiin. Hallintovaliokunta on edellä 1. lakiehdotuksen 79 §:n 3 momentin yhteydessä ehdottanut myös maa-aineslain 21 §:n 4 momentin viimeisen virkkeen muuttamista.

Lakiehdotukset 2., 4.—12., 14.—18., 20.—22. ja 28.—31. (HE 112/2004 vp)

Valiokunta ehdottaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

3. Laki korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta (HE 112/2004 vp) ja laki korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta (HE 5/2005 vp)

Valiokunta ehdottaa näiden lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina, mutta ehdottaa lakiteknisistä syistä niiden yhdistämistä uudeksi 3. lakiehdotukseksi (HE 112/2004 vp).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että HE 112/2004 vp:hen sisältyvät 2., 4—12., 14.—18., 20.—22. ja 28.—31. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että HE 112/2004 vp:hen sisältyvä 3. lakiehdotus ja HE 5/2005 vp:hen sisältyvä lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina ja ne yhdistetään 3. lakiehdotukseksi ja

että 1., 13., 19., 23.—27. ja 32.—35. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset).

*Valiokunnan muutosehdotukset***1.****Laki****hallintolainkäyttölain 13 ja 79 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun hallintolainkäyttölain (586/1996) 13 §:ään uusi 2—4 momentti sekä 79 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

13 §

Valitusoikeuden rajoittaminen

— — — — —
Kun muutoksenhaussa hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan *muun lain mukaan* valituslupa, *lupa on myönnettävä, jos:*

(1—3 kohta kuten HE)
(3 ja 4 mom. kuten HE)

79 §

Valitus muusta kuin käsittelyn lopettavasta päätöksestä

— — — — —
Edellä 1 momentin 4 kohdassa säädetystä poiketen *erikseen* ei kuitenkaan saa *valittaa* hallinto-oikeuden asian käsittelyn aikana tekemästä päätöksestä, *jolla* muutoksenhaun alaisen päätöksen *täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty*.

—————
Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

**3. (HE 112/2004 vp 3. LE, HE 5/2005 vp)
Laki****Korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain 2 a ja 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Korkeimmasta hallinto-oikeudesta 22 päivänä heinäkuuta 1918 annetun lain (74/1918) 2 a § ja 8 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 107/2000, sekä *lisätään* 8 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 a §
(Kuten HE 5/2005 vp)

8 §
(Kuten HE 112/2004 vp)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE 112/2004 vp)

13.

Laki

eläinsuojelulain 52 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä huhtikuuta 1996 annetun eläinsuojelulain (247/1996) 52 § seuraavasti:

52 §
Täytäntöönpano

Tämän lain 28, 42—44 ja 46 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätös on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää. *Sellaisesta yksinomaan täytäntöönpanoa* koskevasta

hallinto-oikeuden päätöksestä, *jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty*, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

19.

Laki

Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Vakuutusvalvontavirastosta 29 päivänä tammikuuta 1999 annetun lain (78/1999) 6 § seuraavasti:

6 §
Vakuutusvalvontaviraston päätöksestä saa valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. *(Poist.)*

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

23.

Laki**terveydensuojelulain 57 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/1994) 57 §, sellaisena kuin se on laissa 777/1996, seuraavasti:

57 §

Täytäntöönpano

Tämän lain 51 §:n 2 momentin nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. *Sellaisesta yksinomaan täytäntöönpanoa* koskevasta

hallinto-oikeuden päätöksestä, *jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty*, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Voimaantulosäännös
 (Kuten HE)

24.

Laki**kemikaalilain 56 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 56 §, sellaisena kuin se on laissa 391/2005 seuraavasti:

56 §

Täytäntöönpano

Tämän lain 29, *(poist.)* 42, 45 tai 46 §:n *taikka* 66 §:n 1 momentin *(poist.)* nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. *Sellaisesta*

yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, *jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty*, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Voimaantulosäännös
 (Kuten HE)

25.

Laki**terveydenhuollon oikeusturvakeskuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon oikeusturvakeskuksesta 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun lain (1074/1992) 4 § seuraavasti:

<p>4 § Terveystenhuollon oikeusturvakeskuksen päätökseen saa, jollei erikseen toisin säädetä, hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen si-</p>	<p>ten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. <i>(Poist.)</i></p> <p>Voimaantulosäännös (Kuten HE)</p>
---	--

26.

Laki**mielenterveyslain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä joulukuuta 1990 annetun mielenterveyslain (1116/1990) 24 §:n 1—3 momentti, sellaisena kuin niistä 1 momentti on laissa 1423/2001 ja 2 momentti *(poist.)* laissa 1504/1994, seuraavasti:

<p>24 § <i>Muutoksenhaku</i></p> <p>Sairaalan lääkärin päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä hoitoon tai hoidon jatkamista hänen tahdostaan riippumatta tai potilaan omaisuuden haltuunottoa taikka yhteydenpidon rajoittamista 22 j §:n 2 momentin nojalla, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanista. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muutoksenhakuasiassa muulle asianosaiselle kuin potilaalle voidaan antaa tietoja potilaan terveydentilasta vain potilaan suostumuksella tai potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa. <i>Hallinto-oikeuden päätökseen, joka</i></p>	<p><i>koskee potilaan omaisuuden haltuunottoa, ei saa valittamalla hakea muutosta.</i></p> <p>Terveystenhuollon oikeusturvakeskuksen päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä hoitoon tai hoidon jatkamista hänen tahdostaan riippumatta taikka 21 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa määräämistä sairaalaan tutkittavaksi, sekä päätökseen, joka koskee erityishuollon antamista vastoin tahtoa, saa hakea muutosta siten kuin terveydenhuollon oikeusturvakeskuksesta annetun lain 4 §:ssä säädetään. <i>(Poist.)</i></p> <p>Valitus 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta päätöksestä voidaan valitusviranomaiselle osoitetuna antaa valitusajan kuluessa myös sairaalaan sen psykiatrisesta hoidosta vastaavalle ylilääkärille tai muulle tehtävään määrätylle henkilölle. Valituskirjelmän vastaanottamisesta on annettava todistus ja valituskirjelmään tehtävä merkin-</p>
---	--

tä sen antajasta ja antamisajasta. Ylilääkäriin on lähetettävä valituskirjelmä sekä valituksenalaisen päätöksensä perusteena olevat asiakirjat ja — — — — —

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

27.

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 39 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (559/1994) 39 §:n 1 (poist.) momentti seuraavasti:
(poist.)

39 §

(3 ja 4 mom. poist.)

Muutoksenhaku

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

(1 mom. kuten HE)

32.

Laki

jätelain 66 ja 67 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 67 §, sellaisena kuin se on laissa 91/2000, ja
lisätään 66 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

66 §
(Kuten HE)

67 §

Täytäntöönpano

Jätteen siirtoasetuksen ja tämän lain 21, 31, 50, 57 ja 58 §:n sekä erityisestä syystä 50 a §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta

huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. *Sellisestä yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa*

korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

33.

Laki

maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1999 annetun maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 144 § seuraavasti:

144 §

Aloittamisoikeus

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus voidaan samoin edellytyksin myöntää myös valitusajan kuluessa tai 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta. *Päätös on tehtävä ilman tarpeetonta viivytystä.* Päätöksen antamiseen sovelletaan, mitä 142 §:ssä säädetään. Lisäksi myönnetystä oikeudesta on välittömästi ilmoitettava hallinto-oikeudelle sekä muutosta hakeneille. Se, joka on valittanut pääasiassa tehdystä päätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia tässä momentissa tarkoitettua ratkaisua kumottavaksi tai muutettavaksi ilman, että hänen olisi siitä erikseen valittava. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä 1 momentissa säädetään.

(4 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

34.

Laki

maa-aineslain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä heinäkuuta 1981 annetun maa-aineslain (555/1981) 21 §, sellaisena kuin se on laissa 463/1997, seuraavasti:

21 §

minen

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudatta-

(1 mom. kuten HE)

Lupaviranomainen voi kuitenkin perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että aines-ten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. *Määräys voi tarvittaessa koskea vain osaa haettua aluetta ja ajankohtaa, jolloin ottamistoiminta tai siihen liittyvät muut toimenpiteet voidaan käynnistää.* Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon. Hallinto-oikeuden päätöksestä tässä momentissa tarkoitettussa asiassa voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain ottamislupa-asian ratkaisusta tehtävän valituksen yhteydessä. *(Poist.)*

Edellä 2 momentissa tarkoitettu määräys voidaan samoin edellytyksin antaa myös valitusajan kuluessa tai 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta.

Päätös on tehtävä ilman tarpeetonta viivytystä. Päätöksen antamiseen sovelletaan, mitä 19 §:ssä säädetään. Lisäksi myönnetystä oikeudesta on välittömästi ilmoitettava hallinto-oikeudelle sekä muutosta hakeneille. Se, joka on valittanut ottamislupapäätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia tässä momentissa tarkoitettua ratkaisua kumottavaksi tai muutettavaksi ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä 2 momentissa säädetään.

Valvontaviranomaisen 14 §:n nojalla tekemässä päätöksessä voidaan määrätä, että sitä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman. Valitusviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon. *Sellisesta yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.*

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

35.

Laki

vesilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/1961) 2 luvun 26 §:n 6 momentti, 17 luvun 2 §, 3 §:n 2 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 12 § sekä 21 luvun 3 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 26 §:n 6 momentti laissa 606/1982 sekä 17 luvun 2 §, 3 §:n 2 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 12 § sekä 21 luvun 3 §:n 3 momentti laissa 88/2000, sekä *lisätään* 2 lukuun uusi 26 a §, seuraavasti:

2 luku

Yleiset säännökset rakentamisesta vesistöön

26 ja 26 a §
(Kuten HE)

17 luku

Muutoksenhaku

2, 3, 9 ja 12 §
(Kuten HE)

21 luku

Erityisiä määräyksiä

3 §

Ympäristölupavirasto voi, jos siihen on erityistä syytä, määrätä, että päätös on pantava täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuin voi vastaavasti määrätä, että valituksenalainen päätös on ennen asian ratkaisemista pantava täytäntöön tai että annettu

täytäntöönpanomääräys lakkaa olemasta voimassa. *Sellisesta yksinomaan täytäntöönpanoa koskevasta hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.*

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 15 päivänä kesäkuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Matti Väistö /kesk	Rosa Meriläinen /vihr
vpj.	Veijo Puhjo /vas	Lauri Oinonen /kesk
jäs.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Heli Paasio /sd
	Nils-Anders Granvik /r	Satu Taiveaho /sd
	Lasse Hautala /kesk	Tapani Tölli /kesk
	Rakel Hiltunen /sd	Ahti Vielma /kok
	Esko Kurvinen /kok	Tuula Väätäinen /sd.
	Lauri Kähkönen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne.